

VERHALEN VAN VOLHARDING

gesprokkeld op de Mont Ventoux

In februari 2011 kreeg mijn echtgenoot een nieuwe nier en pancreas, en in juni van dit jaar beklom hij samen met een honderdtal getransplanteerden en begeleiders de Mont Ventoux. Ik mocht er bij zijn en was getuige van een aantal aangrijpende verhalen, van getransplanteerden maar ook anderen die op die dag onder de vlag van Sporta de overkoepelende organisator, de legendarische berg bedwongen. *Maak kennis met Anita en Sabine.*

Anita en Bie vormen het vrolijke duo met wie we een huisje delen op ons vierdaags Mont-Ventoux avontuur. Anita (48) onderging 24 jaar geleden een niertransplantatie en samen met haar begeleidster Bie, diëtiste in het Jessaziekenhuis, wil ze die berg op.

"Moeilijk gaat ook"

[Anita]

Rond haar vijftiende werd bij Anita vastgesteld dat haar ene nier verschrompeld was en de andere ziek. Kort voor haar achttiende verjaardag raakte ze aan de dialyse en kwam ze op de wachtlijst voor een nieuwe nier. Geen sinecure voor

een tenger jong meisje, temeer daar het 'prikken' in haar geval heel moeilijk verliep. Ondertussen had ze Benny ontmoet, de man die het er allemaal bij nam en nu, na dertig jaar, nog altijd haar levenspartner is. Van een zorgeloze jeugd was geen sprake. Anita was vaak moe en kon nooit voluit gaan. Studeren was niet evident en werd in haar geval ook niet aangemoedigd. Ze voelde zich altijd 'anders dan anderen' en had het gevoel dat ze zich permanent moest verantwoorden. "Ik mis mijn jeugd nu meer dan ooit," mijmert ze een kwarteeuw later. De geslaagde transplantatie op haar drieëntwintigste, bracht weer perspectief in haar leven. Anita vond voldoening in haar werk als receptioniste in

het Jessaziekenhuis. Samen met Benny koesterde ze de droom van een gezin. Weer niet evident. Een zwangerschap werd haar afgeraden vanwege de risico's. Anita, die nooit bij de pakken blijft neerzitten, loste het op haar manier op. Zes jaar geleden werden zij en Benny de gelukkige pleegouders van twee broers: levendige jongens (nu 11 en 8) die, mede door hun familiale achtergrond, een berg aandacht en energie vragen. "Waarom kies ik toch altijd de moeilijke weg?" lacht ze, goed wetende dat ze het niet anders zou willen of kunnen. Bij de transplantatie werd een levensduur van de donornier van 20 à 25 jaar voorspeld. "Geen probleem", dacht Anita toen, "dan ben ik toch al oud." Dan zou je haar nu eens moeten zien ...

"Ik heb een hele goede nier gekregen," zegt ze dankbaar. "Natuurlijk speelt op de achtergrond altijd de gedachte dat ik ze kan verliezen, maar ik laat het mijn leven niet bepalen. We zien wel." In dat geval wordt het wellicht opnieuw dialyse en op de wachtlijst voor een transplantatie. De dag voor ze met Bie de berg op fietst, vraagt ze zich voor de zoveelste keer af waarom ze weer voor de moeilijke weg gekozen heeft. Wie het duo een etmaal later overgelukkig zijn fiets in de lucht ziet steken op de top van de *Kale Berg*, kent het antwoord. In dat 'meisje van 48' schuilt een vechtster van het zuiverste water, die keer op keer de overwinning op zichzelf behaalt.

"Pijnlijk mooi" [Sabine]

Sabine ontmoet ik op de top van de Mont Ventoux, waar we staan te wachten ... op dezelfde man. Zo blijkt als ze me plots aanspreekt met de vraag: "Ken jij misschien een zekere Erik G?" Blijkt dat zij een vriendin is van een goede kennis van ons, die haar de opdracht had meegegeven om mijn echtgenoot een felicitatiekaartje te overhandigen bij zijn aankomst. Zelf is Sabine al zeven maal de berg op gefietst. Dit jaar niet, en dat heeft alles te maken met een groot verdriet, dat nog pijnlijk vers is. Het verhaal hierachter krijgen we enkele uren later te horen, als we Sabine toevallig opnieuw ontmoeten op het terras van *Chalet Renard*, de rustplaats vóór de laatste lastige zes kilometers. Hier wacht ze op de passage van haar vriend Luc. Hij heeft de rit al met de gewone fiets uitgereden en is nu opnieuw onderweg met de handbike. Sabine vertelt waarom.

Drieëntwintig jaar geleden werd haar zoon *Andries* geboren. Als middelste kind van drie kende hij een perfect normale jeugd. *Andries* was de guit met de fonkelende ogen, aanhankelijk, sociaal en avontuur-

lijk. Na zijn humaniora zou hij een jaar naar Peru gaan, en daar is het beginnen mislopen. Hij kwam vroegtijdig naar huis, maar vond ook hier geen inspiratie voor wat hij met de rest van zijn leven wilde doen. De hogere studies waar hij uiteindelijk voor koos, mislukten al na enkele weken. Sabine herkende haar zoon niet meer. Op een avond trof ze hem thuis aan, recht in een zetel in het donker, midden in een psychose. Dit werd het begin van een lange lijdensweg van opnames en weer thuiskomen, die anderhalf jaar later uitmondde in een zelfmoordpoging van *Andries*: een hoge sprong verbrijzelde zijn voeten. Een lang rolstoelgebruik volgde en pas maanden later vond *Andries* weer wat levenskracht in het psychiatrisch ziekenhuis van Kortenbergh, waar hij aansluiting vond bij leeftijdgenoten met een gelijkaardige problematiek.

Samen met *Luc*, haar vriend en grote steun, kocht Sabine een handbike voor *Andries*. Ze durfde er voorzichtig van dromen om ooit met haar zoon de Mont Ventoux te beklimmen. Maar op 11 januari 2013 kwam het vernietigende nieuws: *Andries* was levenloos aangetroffen in het huis waar hij onder begeleiding woonde. In een nagelaten brief benadrukte hij dat het zijn keuze was en dat niemand zich iets hoefde te verwijten.

Voor Sabine begon een rouwproces, dat haar nog zwaar in zijn greep heeft, maar waar ze op deze mythische berg een onvergetelijk stap in zal zetten. Als *Luc* voorbijkomt, snelt Sabine naar hem toe. Van op een afstand zie ik dat een foto van een jongen op het stuur van de handbike kleeft. *Luc* geeft aan dat hij 'kapot' zit en Sabine besluit om de laatste zes kilometers met hem mee te stappen. Later hoor ik van haar hoe ze samen *Andries* die berg op gedragen hebben, hoe intens dat voor hen beiden geweest is, pijnlijk maar ook louterend, en hoe ze op de top een deel van de as van *Andries* hebben uitgestrooid. Is er een mooier postuum eerbetoon denkbaar? •

1. Anita
2. Anita (rechts) met begeleidster Bie, klaar voor vertrek.
3. Sabine bij de foto van *Andries*
4. Sabine (links vooraan) in toevallig gezelschap van *Ludo Dierckxsens* en mijn echtgenoot op *Chalet Renard* (Mont Ventoux).